

Mokymosi pasiekimų vertinimas

G.Gedvilienė, E.Stasiūnaitienė, M.
Teresevičienė

Edukologijos katedra

VDU

Profesijos pedagogo kompetencijos vertinant

- *Gebėjimas* nustatyti vertinimo tikslus ir kriterijus, atskleidžiančius moksleivių/studentų mokymosi pasiekimų lygį;
- *Gebėjimas* apibrėžti vertinimo strategiją, atsižvelgiant į besimokančiųjų mokymosi poreikius.

Profesijos pedagogo kompetencijos vertinant

- *Gebėjimas* parengti ir taikyti vertinimo priemones, atsižvelgiant studijų dalyko tikslus, turinį ir mokymo metodus;
- *Gebėjimas* parinkti vertinimo metodus, laiduojančius objektyvios informacijos apie besimokančiųjų pasiekimus surinkimą.

Profesijos pedagogo kompetencijos vertinant

- *Gebėjimas* teikti ir priimti konstruktyvią grįžtamąją informaciją apie besimokančiųjų pasiekimus ir mokymosi sunkumus.
- *Gebėjimas* reflektuoti ir adekvačiai vertinti savo paties veiklą vertinimo procese.

Mano poreikiai?

- **Kokie mano, kaip besimokančio vertintojo poreikiai?**
- **Aptarkite su kolega jūsų, kaip vertintojo poreikius?**
- **Kokios kompetencijos jums reikalingos ir svarbios, kad vertintumėte “gerai”?**
- **Ką jūs norite sužinoti?**
- **Kokių gebėjimų norite įgyti?**

Mokymosi pasiekimai

- mokymosi pasiekimai - tai įvairiais mokymosi būdais ir įvairiose aplinkose įgytos žinios, mokėjimai, gebėjimai, įgūdžiai, vertybinės nuostatos ir požiūriai, lemiantys asmens kompetencijas, kvalifikacijas.

Mokymosi pasiekimai

- Mokymosi pasiekimai – švietimo sąvoka
- Kompetencijos – veiklos sąvoka / *kompetencijas užduoda veiklos funkcijos, pasižyminčios tam tikru veiklos autonomiškumu, sudėtingumu ir kintamumu.*

Ką vertiname?

- Vertiname mokymosi pasiekimus
- Pripažįstame kompetencijas

Darbas grupėse:

- **Dirbdami grupėse sugalvokite kuo daugiau vertinimo charakteristikų.**
- **Galvokite ne tik apie mokymosi pasiekimus, bet ir apie visą pedagoginį procesą.**
- **Pradėkite taip:
Vertinimas – tai.....**

Vertinimas ir įvertinimas

- **Vertinimas - visuma metodų ir procesų, naudojamų vertinti asmens mokymosi pasiekimus - žinias, mokėjimus, įgūdžius, gebėjimus, vertybines nuostatas, požiūrius.**
- **Įvertinimas - sprendimo apie vertę priėmimas, pagrįstas susisteminta informacija, siekiant pagerinti atliekamą veiklą.**

Vertinimo tipai

- Norminis
 - Kriterinis
 - Formuojantis
 - Sumuojantis
-
- Vertinimo tipas priklauso nuo jo tikslo.

Norminis vertinimas

- – tai toks mokymosi pasiekimų vertinimas, kuomet ne tik graduojami vertinamojo pasiekimai (matuojant juos pagal tam tikrus standartus), bet ir lyginami su kitų atitinkamos grupės atstovų rezultatais.

Kriterinis vertinimas

- Vertinama pagal iš anksto sudarytą vertinimo skalę ar standartą.
- Tokiu atveju dažniausiai vadovaujamas mokymo įstaigos nustatytais bendraisiais kriterijais, kurie parodo, kokių rezultatų tikimasi ir kokių standartų turėtų siekti pedagogai ir besimokantieji.
- Pedagogai kiekybine ir kokybine prasme pagal atitinkamus kriterijus vertina savo veiklos pasiekimus, besimokantieji vertina savo mokymosi pasiekimus.

Formuojantis vertinimas

- Taikomas, kai siekiama kritiškai įvertinti ir taisyti mokymo ar studijų turinį.
- Formuojančiu vertinimu taip pat nustatoma besimokančiojo pažanga, suteikiama detali grįžtamoji informacija apie besimokančiojo mokymąsi bei tobulėjimo galimybes.
- Šiuo vertinimu siekiama mokymosi efektyvumo ir jis siejamas su nuolatinio mokymosi pasiekimų diagnostavimu, o grįžtamais ryšys leidžia besimo-kančiajam suprasti tobulintinas mokymosi puses.

Diagnostinis vertinimas

- Pedagoginėje praktikoje jis naudojamas pasiekti vieną iš žemiau išvardintų formuojančio vertinimo tikslų:
- nustatyti besimokančiųjų sunkumus;
- matuoti pažangą per tam tikrą laiką;
- teikti besimokantiejiems informaciją kaip patobulinti jų mokymąsi.

Atsižvelgęs į pastabas, besimokantysis gali pakoreguoti mokymosi rezultatus.

Apibendrinantis arba sumuojantis vertinimas

- Taikomas norint susumuoti ir apibendrinti besimokančiųjų rezultatus.
- Naudodamasis sumuojančio vertinimo išvadomis, besimokantysis gali spręsti apie savo pažangą, tačiau, skirtingai nuo formuojančio vertinimo, jo rezultatai negali būti pakoreguoti.

Sumuojantis vertinimas

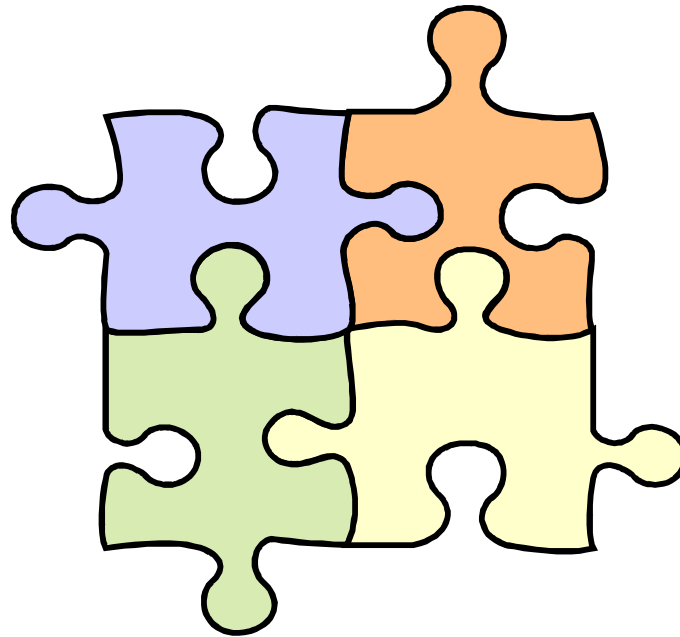
- Kai kurie autoriai pažymi, kad sumuojantis vertinimas taikomas tuomet, kai vertinimo rezultatai yra skirti suinteresuotiems asmenims ir organizacijoms, kurios sprendžia apie asmens tolesnio mokymosi ar įdarbinimo galimybes, pilnai ar iš dalies akredituoja (sertifikuoja) ankstesnio mokymosi rezultatus, sprendžia finansavimo klausimus, vertina organizacijos ir dirbančiųjų joje veiklą, formaliai patvirtina pasiekimus mokymo programos pabaigoje.

???

- Kokia vertinimo sistema yra jūsų mokykloje?
- Kaip manote, ar toks vertinimas visapusiškai atskleidžia studentų mokymosi pasiekimus ir pažangą moksle?
- Pagrįskite savo nuomonę.

“ATSPINDYS” (Reflection)

**Kuo man buvo reikšminga ši
seminaro dalis?**

Mokymosi pasiekimų vertinimo metodai

- Pokalbis; apklausa žodžiu.
- Testas;
- Stebėjimas ir vertinimas darbo vietoje;
- Mokymosi pasiekimų aplankas;
- Ese, apybraiža ir kt.

Pokalbis

- Tai universalus metodas, kada bendraujant galima gauti informacijos apie įvairius mokymosi aspektus, tiesiogiai nematomus veiklos motyvus, išgyvenimus, subjektyvų požiūrį į profesinės veiklos ir/ar gyvenimo reiškinius ir pan.
- Pokalbis gali būti laisvas, struktūruotas ir iš dalies struktūruotas.

Testas

- Tai kruopščiai, pagal nustatytas taisykles parengtas klausimų ir/ar užduočių rinkinys, skirtas vertinti, matuoti asmens žinias ar gebėjimus.
- Testai skirstomi į *gebėjimų ar mokslumo, pažangumo ar pasiekimo* testus, kurie neretai vadinami pedagoginiais arba didaktiniais ir *interesu, asmenybės, nuostatų* inventarijus.

Testas

- Pažangumo ar pasiekimų (kartais vadinamų didaktiniais) testų matavimo objektu yra laikomos žinios, mokėjimai ir įgūdžiai.
- Asmenybės testų pagalba nustatomos asmenybės savybės, vertybinės nuostatos.

Pagal testų parengimo pobūdį jie yra klasifikuojami į *standartizuotus ir nestandardizuotus*.

Stebėjimas

- Jo tikslas – papildyti turimą informaciją apie asmens mokymosi pasiekimus stebint gautais duomenimis.
- Stebėjimas taikomas vertinamojo pokalbio ir asmens praktinių įgūdžių vertinimo metu.
- Svarbu, kad stebėjimas būtų objektyvus, stebėjimo rezultatai lengvai atgaminami - taip sukaupiama kuo daugiau faktų apie vertinamojo mokymosi pasiekimus.

Vertinimas darbo vietoje

- Jo tikslas – nustatyti, ar asmuo turi pasirinktai profesijai reikalingas kompetencijas.
- Paprastai praktinis testavimas vyksta darbo vietoje arba vertinimą vykdančioje institucijoje, kurioje sukurta darbo vietai artima aplinka

Vertinimas darbo vietoje

Vertinant darbo vietoje skiriami tam tikri etapai

- *pasirengimo užduočiai,*
- *užduoties vykdymo,*
- *atliktos užduoties įvertinimo/kompetencijų nustatymas.*

Mokymosi pasiekimų aplankas

- tai tikslingai sudarytas, savianalize pagrįstas vertinamojo darbų rinkinys, iliustruojantis jo pastangas, mokymosi pažangą ir per patirtį įgytas kompetencijas.
- Mokymosi pasiekimų aplanko tikslas - įrodyti, jog asmuo, mokydamasis formaliojo švietimo įstaigoje, darbo ar kitoje aplinkoje, įgijo kompetencijas, atitinkančias tam tikrai profesijai keliamus reikalavimus.

Mokymosi pasiekimų aplankas, skirtas rezultatų pristatymui

- Vienu atveju jo kontravimui neskiriama daug laiko ir jame dažniausiai pateikiami įvairių projektų ar veiklos rezultatai.
- Kitu atveju jis skirtas pademonstruoti geriausiai tam tikros veiklos rezultatus ar mokymosi pasiekimus ir jame pateikiamai tai atspindintys įrodymai.
- Šiais atvejais mokymosi pasiekimų aplankas taikomas kaip sumuojančio vertinimo instrumentas.

Į procesą orientuotas mokymosi aplankas

- konstruojamas formuojančio vertinimo atveju;
- juo iliustruojamas ir atskleidžiamas mokymosi procesas ir mokymosi pažanga bei vertinamojo pastangos.

Mokymosi pasiekimų aplanke

- gali būti pateikiami formaliojo mokymosi sertifikatai, darbdavių vertinimai, darbo pavyzdžiai: modeliai, maketai, projektai, nuotraukos, analitiniai rašto darbai ir t.t., vertinamojo pasiekimų savianalizė, karjeros perspektyvų aprašas, profesinės veiklos ataskaitos, darbinės ar savanoriškos veiklos planai, įvairių susitikimų garso ar vaizdo įrašai, organizacijos vidinės korespondencijos kopijos, susijusios su asmens pasiekimais ir kt. asmens mokymąsi ir veiklą atskleidžiantys įrodymai.

Ese

- Tokias vertinimo užduotis sudaro teiginiai - klausimai, kurie reikalauja ilgo ir išsamaus atsakymo. Taikant tokias užduotis yra siekiama, kad vertinamasis, sprenddamas užduotis, panaudotų ne tik žinias, bet ir sudėtingesnius pažinimo procesus. Taip pat, tokios užduotys leidžia nustatyti, kad vertinamasis žino ne tik faktus, bet ir sąsajas tarp faktų ar atskirų reiškinių apibrėžiančių dalių. Tokios formos užduotys reikalauja sugebėjimo mąstyti, o ne tik atsiminti žinias.